

**Decyzja Nr SO.5310.1.2024
Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny
z dnia 26 czerwca 2024 roku**

w sprawie: zgromadzenia organizowanego przez Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych „Trans” ul. Pszczyńska 305, 44-100 Gliwice, w dniu 1 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1389 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572)

zakazuje

zgromadzenia organizowanego przez Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych „Trans” w dniu 1 lipca 2024 r. na odcinku autostrady A1 (Czerwionka-Leszczyzny, Dębieńsko) w godzinach od 15.00 do 18.00 z przewidywaną liczbą uczestników ok. 50 sztuk ciągników siodłowych, zgodnie z zawiadomieniem o zgromadzeniu, które wpłynęło do tut. Urzędu w dniu 18 czerwca br. oraz informacji o zmianie jego terminu, która wpłynęła do tut. organu w dniu 21 czerwca 2024 r.

Uzasadnienie

W dniu 18 czerwca 2024 r. Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych „Trans” zawiadomiło Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyzny o zamiarze zorganizowania zgromadzenia publicznego na terenie odcinka autostrady A1 (Czerwionka-Leszczyzny, Dębieńsko) w dniu 28 czerwca 2024 r. Zgodnie z zawiadomieniem, organizator planował przejazd kolumny 50 szt. ciągników siodłowych, od zjazdu do zjazdu autostrady A1, z przewidywaną prędkością 40 km/h, w godzinach od 15.00 do 18.00. Celem niniejszego zgromadzenia miało być „zwrócenie uwagi na problemy ekonomiczne branży transportowej”.

Zgodnie z treścią ww. zawiadomienia punkt rozpoczęcia zgromadzenia oznaczono następującymi współrzędnymi geograficznymi: 50.161883,18.710858. W dniu 20 czerwca 2024 r. zwrócono się do organizatora zgromadzenia o przesłanie mapki obrazującej dokładną trasę przejazdu. Z uwagi na liczne możliwe utrudnienia w ruchu drogowym, tego samego dnia organ zwrócił się z prośbą o wyrażenie opinii w niniejszej sprawie do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach, Policji Autostradowej w Gliwicach oraz Komendy Miejskiej Policji w Rybniku. W dniu 20 czerwca 2024 r. organizator drogą e-mailową przesłał lokalizację zgromadzenia przy pomocy mapy z oznaczeniem tzw. „pinezki” oraz wskazał, że blokada dróg nastąpi w obydwóch kierunkach.

W dniu 21 czerwca 2024 r. do tut. Urzędu wpłynęło pismo Stowarzyszenia Przewoźników Drogowych „Trans” w sprawie zmiany terminu planowanego zgromadzenia na 1 lipca 2024 r. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. -

Prawo o zgromadzeniach, organ gminy niezwłocznie powiadomił Komendanta Policji Miejskiej w Rybniku oraz Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad o zmianie terminu zgromadzenia.

W odpowiedzi na pismo SO.5310.1.2024 z dnia 20 czerwca br. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad z Oddziałem w Katowicach w dniu 24 czerwca 2024 r. poinformowała tut. organ o negatywnej opinii na temat możliwości zorganizowania zgromadzenia publicznego w dniu 1 lipca 2024 r. przez Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych „Trans” na odcinku autostrady A1 (węzeł Dębieńsko). Zgodnie z treścią otrzymanego pisma, „zablokowanie ruchu na ciągu głównym autostrady A1a w kierunku Łodzi i granicy RP wraz z łącznicami wjazdowymi i zjazdowymi, z uwagi na natężenie ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych na ww. węzle – spowoduje szybkie spiętrzenie pojazdów i w konsekwencji wielokilometrowy zator nie tylko na ciągu głównym autostrady A1a, ale także poważne utrudnienia na drogach lokalnych. Zatrzymywanie się pojazdów na łącznicach zjazdowych, pasach wyłączenia – i co najbardziej niebezpieczne – na pasach ruchu stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia uczestników ruchu drogowego”.

W dniu 24 czerwca 2024 r. wpłynęło do organu pismo Komendy Miejskiej Policji w Rybniku skierowane do organizatora i przekazane do wiadomości tut. organu. Ww. podmiot wyjaśnił, że forma i miejsce planowanego zgromadzenia to miejsce o dużym natężeniu ruchu drogowego. W ocenie Policji: „brak przejezdności przez wskazany odcinek autostrady A1 lub jakiegokolwiek utrudnienia mające wystąpić w czasie 3 godzin oraz duże natężenie ruchu drogowego wiążą się z koniecznością wyznaczenia objazdów. Przekierowanie tak znacznej ilości pojazdów o różnych gabarytach tonażowych i wysokościowych wpłynie negatywnie na niszczenie infrastruktury drogowej dróg, po których wyznaczony zostanie objazd”. Według ww. podmiotu, alternatywna trasa przejazdu, taka jak droga wojewódzka 925 jest obecnie remontowana. Zgodnie z treścią otrzymanego pisma, autostrada to miejsce szczególne, gdzie z założenia dopuszczalna prędkość poruszających się tam pojazdów wynosi 140km/h, zaś wszelkiego rodzaju zatory oraz utrudnienia to generowanie realnych zagrożeń powstania w tych miejscach karamboli i katastrof drogowych, a tym samym narażania kierujących oraz pasażerów na utratę życia i zdrowia. Komenda Miejska Policji w Rybniku w swoim piśmie przytoczyła kilka przykładów wypadków drogowych, które bezpośrednio związane były z zatorami powstałymi podczas zgromadzeń na drogach. Jednym z nich jest zdarzenie drogowe ze skutkiem śmiertelnym, które miało miejsce podczas protestów rolników na drodze S8 w marcu 2024 r., gdzie zablokowano drogę. Innym przykładem jest zdarzenie ze skutkiem śmiertelnym, jakie miało miejsce na autostradzie A4 w okolicach węzła Bolesławiec, gdzie kierujący pojazdem osobowym najechał na tył stojącego w zatorze drogowym pojazdu ciężarowego. Kolejnym przykładem zagrożenia życia i zdrowia podczas protestu na drogach szybkiego ruchu, jest wypadek drogowy do którego doszło w dniu 5 maja 2024 r. na terenie Czech na autostradzie D1 w okolicach Bohumina i granicy z Polską, gdzie kierowca ciągnika siodłowego wraz z naczepą przewożącą czołg zatrzymał pojazd na prawym pasie ruchu, po czym stojący za nim pojazd osobowy nagle najechał inny ciągnik siodłowy wraz z naczepą przewożącą pojazdy osobowe. Kierujący pojazdu osobowego poniósł śmierć na miejscu. Wobec powyższego, nie ulega wątpliwości, że organizacja zgromadzenia w pasie ruchu oraz na terenie zjazdów i wjazdów z autostrady może powodować realne zagrożenie życia i zdrowia uczestników ruchu.

Rozstrzygając zebrane w toku postępowania dowody, oprzeć się należy na przepisach regulujących istotne dla sprawy kwestie. W świetle przepisu art. 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, „każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenia tej wolności może określać ustawa”. Wolność zgromadzeń nie jest wolnością nieograniczoną, przy czym jej ograniczenia muszą wynikać z ustawy i odpowiadać warunkom określonym w art. 31 ust. 3 *Konstytucji RP* oraz art. 11. ust. 2 ustawy - *Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności* (Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 czerwca 2017 r., I Aca 889/17, Lex nr 2300204) . Wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny być po pierwsze przewidziane ustawą, a po drugie niezbędne w społeczeństwie demokratycznym dla ochrony innych konfliktujących się wartości. Wyrazem takich ograniczeń jest art. 14 ustawy *Prawo o zgromadzeniach*. Wskazać należy, że ograniczanie wolności zgromadzeń powinno być traktowane jako absolutny wyjątek, co wskazuje na potrzebę zawężającej się interpretacji wszelkich ograniczeń dotyczących swobodnego pokojowego zgromadzania się. Zatem każdy zakaz odbycia zgromadzenia musi być oparty i w sposób przekonywający uzasadniony przesłankami określonymi w art. 14 ustawy *Prawo o zgromadzeniach* (Postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt. XXIV Ns 40/17). Stosownie do art. 14 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. *Prawo o zgromadzeniach: organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:*

1) *jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;*

2) ***jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13;***

3) *zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a.*

W orzecznictwie sądów powszechnych wskazuje się, że przesłanka zagrożenia życia ludzkiego, do którego może dojść wskutek odbycia się zgromadzenia, zostanie spełniona jeżeli można wykazać wysokie prawdopodobieństwo ryzyka, iż podczas zgromadzenia lub w bezpośrednim związku z nim zaistnieją okoliczności mogące doprowadzić do śmierci ludzi uczestniczących w zgromadzeniu lub w inny sposób związanych z jego odbywaniem się. Przesłanka zagrożenia zdrowia ludzkiego, do którego może dojść wskutek odbywania się zgromadzenia, zostanie również spełniona, jeżeli można wykazać wysokie prawdopodobieństwo ryzyka, że podczas tego wydarzenia lub w bezpośrednim związku z nim zaistnieją okoliczności mogące obiektywnie doprowadzić do pogorszenia zdrowia osób uczestniczących w zgromadzeniu lub osób, na które ono oddziałuje (Orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22.10.2020 r., sygn. Akt. XXV Ns 107/20). Przesłanka ta konkretyzuje się wówczas, gdy odbycie zgromadzenia „może zagrażać” wskazanym dobrom w postaci zdrowia, życia, mienia w znacznych rozmiarach. Nie jest więc niezbędne dla jej wystąpienia naruszenie tych dóbr, wystarczające będzie potencjalne ich zagrożenie. Realizacja tej przesłanki na chwilę wydawania decyzji ma charakter hipotetyczny. W praktyce jednak stwierdzenie, czy doszłoby do tego rodzaju zdarzeń, wymagałoby faktycznej organizacji zgromadzenia. W związku z tym, decyzja wydana w oparciu

o analizowane przesłanki ma wykluczać możliwość przekonania się o tym. Podstawy wydania decyzji zakazującej zostały zaopatrzone w cechę potencjalności ich wystąpienia (K. Makowski. Decyzja o zakazie zgromadzenia – podstawa prawna, przesłanki wydania LEX/el. 2016). Należy nadmienić, że o zagrożeniu zdrowia wolno mówić nie tylko w kontekście charakteru zgromadzenia (np. mającej polegać na wyrządzeniu krzywdy określonym osobom czy grupom, stosowaniu przemocy), ale także jego oddziaływania na zdrowie i życie osób postronnych, nieuczestniczących w zgromadzeniu. Innymi słowy, organ ma obowiązek zweryfikować potencjalny wpływ zgromadzenia na zdrowie jego odbiorców – zarówno tych mających wolę w nim uczestniczyć, jak i mimowolnie narażonych na odbiór (postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22.10.2020, sygn. akt XXV Ns 107/20). W powszechnie obowiązującym orzecznictwie wskazuje się, że potencjalne zagrożenie życia lub zdrowia albo mienia w znacznych rozmiarach musi być oparte np. na informacjach od właściwych służb. Jednocześnie zwraca się uwagę na fakt, iż wszystkie przesłanki wymienione w art. 14 ustawy *Prawo o zgromadzeniach* są obligatoryjne, organ stwierdzając, że któraś z nich wystąpiła, musi wydać decyzję o określonej treści (A. Rzetecka-Gil, *Prawo o zgromadzeniach. Komentarz, Lex/el 2019, art. 14*)

Komenda Miejska Policji w Rybniku zwróciła uwagę, iż jednym z głównych zadań Policji jest zapewnienie szeroko rozumianego bezpieczeństwa oraz zapobieganie działaniom zagrażającym zdrowiu i życiu ludzi. W opinii ww. podmiotu wynika, że przeprowadzenie przedmiotowego zgromadzenia we wskazanym przez organizatora miejscu, wiąże się z bezpośrednim zagrożeniem życia i zdrowia uczestników korzystających z autostrady A1, ale również zagrożenia mienia w znacznych rozmiarach. Jak wskazano w ww. piśmie, po drogach autostrady A1 poruszają się pojazdy osobowe oraz pojazdy transportu drogowego krajowego i międzynarodowego. Ponadto wskazuje się, że autostradami poruszają się także pojazdy i kolumny specjalne, w tym także transporty wojskowe związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Nie tylko blokada autostrady, ale także znaczne spowolnienie ruchu drogowego na autostradzie może spowodować wielokilometrowe zatory i jednocześnie opóźnienie dostaw, a co za tym idzie, skutkować zagrożeniem mienia w znacznych rozmiarach. Z uwagi na fakt, że autostrada jest drogą przeznaczoną do szybkiego przemieszczania się pojazdów samochodowych, które w zwykłych warunkach powoduje wysokie ryzyko zagrożenia życia i zdrowia kierowców oraz pasażerów, istnieje bezwzględny zakaz postoju pojazdów w miejscach, które nie są do tego przeznaczone. Zgodnie z art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1047 z późn. zm.): „*Zabrania się zatrzymania lub postoju pojazdu na autostradzie lub drodze ekspresowej w innym miejscu niż wyznaczone w tym celu. Jeżeli unieruchomienie pojazdu nastąpiło z przyczyn technicznych, kierujący pojazdem jest obowiązany usunąć pojazd z jezdni oraz ostrzec innych uczestników ruchu*”.

Na zagrożenie życia i zdrowia użytkowników ruchu drogowego, wskazał także organowi zarządca autostrady – Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad z Oddziałem w Katowicach wydając negatywną opinię na temat organizacji zgromadzenia na terenie autostrady A1.

Ze względu na fakt, iż przeprowadzenie przedmiotowego zgromadzenia spowoduje wielokilometrowy zator, którego rozładowanie może w sposób znaczący przekroczyć wskazane w zawiadomieniu godziny, tuż organ nie jest w stanie wskazać odpowiednim służbom ratunkowym dokładnej informacji na temat czasu

i miejsca utrudnień w ruchu drogowym. W związku z powyższym, wielogodzinny paraliż komunikacyjny stanowi realne zagrożenie życia i zdrowia uczestników ruchu.

Należy nadmienić, iż tutaj organ opiera swoją decyzję wyłącznie na podstawie przesłanek umożliwiających dokonanie oceny stopnia zagrożenia życia i zdrowia ludzi, które wynikają z opisu planowanego zgromadzenia, a także na podstawie opinii wyrażonych przez Policję oraz Generalną Dyрекcję Dróg i Autostrad z Oddziałem w Katowicach

Powyższe okoliczności dają podstawę do orzeczenia jak w osnowie decyzji, zgodnie z art. 14 pkt 2 ustawy *Prawo o zgromadzeniach*.

Pouczenie

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy *Prawo o zgromadzeniach* odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia wnosi się bezpośrednio do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu gminy w terminie 24 godzin od jej udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zakazie zgromadzenia.

Sądem Okręgowym właściwym w niniejszej sprawie jest Sąd Okręgowy w Rybniku.

Zgodnie z art. 127a ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Burmistrz
Gminy i Miasta
Czerwionka-Leszczyna
Wiesław Juliuszewski

Otrzymują:

1. Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych „Trans”
2. Sąd Okręgowy w Rybniku
3. aa.